

Portal Województwa Lubuskiego

Lubuskie inwestuje w technologie kosmiczne jak nikt w Polsce! Kolejna dotacja dla Centrum Badań Kosmicznych PAN z siedzibą w Zielonej Górze Nowym Kisielinie

Kategoria - Rozwój Regionu

Data publikacji -16 stycznia 2023 godz. 11:08

Inwestycja, którą pani marszałek rozpoczęła tu, w Lubuskiem, to jedyna inwestycja w technologie kosmiczne w Polsce - podkreśla prof. dr hab. Zbigniew Kłos i dziękuje za wsparcie Centrum Badań Kosmicznych PAN z

siedzibą w Zielonej Górze Nowym Kisielinie.

Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Zielonej Górze Nowym Kisielinie otrzymało kolejną dotację od lubuskiego samorządu – blisko 800 tys. złotych.

O szczegółach mówiła podczas poniedziałkowej (16 stycznia 2023 r.) konferencji prasowej **Elżbieta Anna Polak, marszałek województwa lubuskiego**: – Przypomnę, że współpracujemy bardzo owocnie od 2019 roku. W tym roku przekazujemy, zgodnie z uchwałą budżetową Sejmiku Województwa Lubuskiego, kolejną dotację dla oddziału Polskiej Akademii Nauk – Centrum Badań Kosmicznych z siedzibą w Zielonej Górze Nowym Kisielinie, w uniwersyteckim centrum logistycznym. W tym roku postanowiliśmy ją prawie podwoić, **jest to blisko 800 tys. złotych**. Dotacja będzie przeznaczona nie tylko na wynagrodzenia kadry naukowej – profesorów, którzy tworzą podstawy merytoryczne utworzenia Centrum Badań Kosmicznych. Są to również środki na utrzymanie siedziby i stypendia naukowe oraz na współpracę z młodzieżą, na czym nam szczególnie zależy – wyjaśniła marszałek.

Budowa Centrum Badań Kosmicznych jest obecnie w zaawansowanej fazie. – Konsekwentnie realizujemy misję naszej Strategii Rozwoju Województwa: budujemy zieloną krainę inteligentnych, innowacyjnych technologii, a budowa Parku Technologii Kosmicznych ma kluczowe znaczenie dla przyszłości gospodarki regionu lubuskiego. Gospodarki, która ma opierać się na innowacyjnych technologiach, dlatego też wybraliśmy takie inteligentne specjalizacje. Harmonogram budowy jest niezagrożony, dlatego wpisaliśmy do tegorocznego budżetu środki finansowe na utworzenie spółki do zarządzania Parkiem Technologii Kosmicznych, która również ma generować projekty innowacyjne i stymulować współpracę biznesu, nauki i samorządu – dodała Elżbieta Anna Polak.

Park Technologii Kosmicznych w Nowym Kisielinie powstaje w partnerstwie samorządu województwa lubuskiego, Uniwersytetu Zielonogórskiego i firmy Hertz.

Będziemy awansować w rankingu innowacyjności

– 2019 rok to bardzo znamienity i ważny rok z punktu widzenia zakorzeniania się idei budowy Parku Technologii Kosmicznych na Ziemi Lubuskiej – podkreślił **poseł na Sejm RP Waldemar Sługocki**. – To wówczas **ówczesny rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego, pani dyrektor Centrum Badań Kosmicznych i pani marszałek Elżbieta Anna Polak podpisałi porozumienie**, na mocy którego trzy podmioty – świat nauki, samorząd województwa lubuskiego i biznes – zainaugurowały to przedsięwzięcie. **Już w maju 2023 r. planowane jest zakończenie tej inwestycji**. Budowa postępuje bardzo obiecująco, każdy z państwa może to zweryfikować, udając się do Zielonej Góry Nowego Kisielina, do Strefy Aktywności Gospodarczej – powiedział poseł.

Waldemar Sługocki dodał, że Park Technologii Kosmicznych umożliwi województwu lubuskiemu awans w rankingu innowacyjności. – To bardzo ważne przedsięwzięcie,

uwzględniając pozycję województwa na innowacyjnej mapie Polski. Dzięki tym nakładom województwo lubuskie przesuwają się z ostatnich pozycji na coraz to wyższe. Ale gdybyśmy popatrzyli na nakłady na badania, rozwój innowacji w województwie lubuskim przez pryzmat ostatnie 4-5 lat, to one w stosunku do średniej krajowej są naprawdę wysokie. Są lata, w których województwo plasuje się w pierwszej trójce. Tu też należą się gratulacje samorządowi województwa lubuskiego za świadomość, że dzisiaj trudno budować konkurencyjną gospodarkę w regionie lubuskim bez współpracy z biznesem, z nauką – mówił W. Sługocki.

Posel Waldemar Sługocki podkreślił również zasługi **posła Bogusława Wontora, przewodniczącego Parlamentarnej Grupy ds. Przestrzeni Kosmicznej**, który również popiera tworzenie Parku Technologii Kosmicznych.

CBK chce postawić na szeroką współpracę

– Jesteśmy niedużym oddziałem o ambitnych celach – mówi o Centrum Badań Kosmicznych PAN w Nowym Kisielinie **prof. Marek Banaszkiewicz**. – Zajmujemy się robotyką kosmiczną i pewnymi aspektami sztucznej inteligencji, która się w robotyce przydaje. To jest prąd badań, który na całym świecie się prężnie rozwija. Nasze główne cele z partnerami z regionu, to budowa Parku Technologii Kosmicznych i później wykorzystanie tego parku. Po drugie - kształcenie kadr. Myślimy o całej strukturze kształcenia – od szkół podstawowych poprzez szkoły średnie i uniwersytety. Na uniwersytecie już są pierwsze sukcesy: półtora roku temu powstało Koło Inżynierii Kosmicznej, które w tej chwili wykonało loty balonowe, buduje łazika marsjańskiego, jest włączone w projekt satelitarny – powiedział prof. Banaszkiewicz o zadaniach CBK.

Prof. Marek Banaszkiewicz uważa, że kształcenie kadr w Polsce musi przyspieszyć i musi być zakrojone na szerszą skalę. – Myślimy o utworzeniu w Zielonej Górze, w oparciu o infrastrukturę parku, Akademii Młodych Technologów Kosmicznych. Chcielibyśmy prowadzić roczne kursy, które przygotowałyby do udziału w dużych przedsięwzięciach, czyli **budowie satelitów**, budowie instrumentów na satelity tak, aby te kadry, których łaknie przemysł kosmiczny, skądś się brały. Teraz to jest często „wrywanie” sobie młodych ludzi z jednej firmy do drugiej – przyznaje profesor.

Przedstawiciel CBK twierdzi, że równie ważna jest współpraca transgraniczna. – Mamy dobrych partnerów po drugiej stronie Odry. Jeden projekt już zrealizowaliśmy. Powoli dążymy do wycofywania się finansowania przez urząd, bo to naturalne, że powinniśmy stawać na własnych nogach i brać udział w projektach. Mamy plany, aby w kilku projektach w ramach Interregu uczestniczyć. Chcielibyśmy rozpocząć tutaj tworzenie **grupy związanej z budową radarów**, chcemy to oprzeć na współpracy z Ukrainą, która ma duży potencjał, jeśli chodzi o budowę radarów. Już pierwsze kroki zostały zrobione. Radary takie służą do wykrywania śmieci kosmicznych i obserwowania Ziemi.

Środowisko naukowe dziękuje za odważny krok

– Kiedy 15 lat temu uczestniczyłem w negocjacjach z Europejską Agencją Kosmiczną

o przystąpieniu Polski do tych programów kosmicznych europejskich, przekonywano nas, że jeden dolar zainwestowany w aktywność kosmiczną multiplikuje się 4-5 razy – wspominał **prof. dr hab. Zbigniew Kłos z Centrum Badań Kosmicznych PAN**. – Ja mówiłem, że to rozumiem, ale u nas w Polsce jest problem z tym pierwszym dolarem. To był problem, skąd tego pierwszego dolara wziąć. To właśnie tutaj - w Lubuskiem - znaleźli się odważni włodarze. Dziękuję za tę inicjatywę – mówił prof. Kłos.

– Polska stała się formalnie na mapie Europy krajem kosmicznym w 2012 r. **Minęło 10 lat, a ta inwestycja, którą pani marszałek rozpoczęła tu, w Lubuskiem, to jedyna inwestycja w technologie kosmiczne w Polsce**, nie mówiąc o Centrum Badań Kosmicznych. Przypominam sobie słowa pani minister rozwoju i technologii, która mówiła, że to, co powinno się w Polsce dziać, tam mówią, a tu robią. Cieszę się, że ten **park się rozwija**, jest rozsądnie zarządzany, robi to prof. Marek Banaszkiewicz – dodał prof. Zbigniew Kłos i podkreślił, że prawidłowym kierunkiem jest też inwestycja w kapitał intelektualny, taki jak wspomniane koła naukowe.

Pierwsze badania kosmiczne dają dobre rezultaty

Pozytywnie inwestycję w Park Technologii Kosmicznych ocenia też **prof. Jolanta Nastula, z-ca dyrektora ds. naukowych Centrum Badań Kosmicznych PAN**: – Z jednej strony niewątpliwie ten projekt przyczyni się do rozwoju infrastruktury, poziomu innowacyjności regionu, ale muszę podkreślić, że oczywiście beneficjentem projektu jest również Centrum Badań Kosmicznych. Przyczynia się do rozwoju naszych kompetencji. Rozwijamy nową dyscyplinę: automatykę i technologie kosmiczne, kształcimy doktorantów, współpracujemy z młodzieżą. Rozwój tak ambitnego projektu oczywiście nie byłby możliwy bez zrozumienia i zaangażowania oraz współpracy ze strony władz samorządowych i środowiska politycznego. Chcę więc złożyć podziękowania na ręce pani marszałek i pana posła. Chcę też podziękować władzom Polskiej Akademii Nauk za zrozumienie tego projektu – powiedziała prof. Nastula.

Priorytetowe znaczenie dla Centrum Badań Kosmicznych ma **Laboratorium Dynamiki Manipulatorów Satelitarnych**. – Dotychczasowe wyniki są bardzo obiecujące, wszystkie zadania są realizowane zgodnie z harmonogramem, ale jednocześnie wszyscy z niecierpliwością oczekujemy na rezultaty przyszłych badań prowadzonych w parku technologicznym, m.in. z zakresu robotyki, obserwacji satelitarnych, pozycjonowania czy nawet innych, z których być może nie zdajemy sobie w tej chwili sprawy – dodała zastępczyni dyrektora Centrum Badań Kosmicznych PAN.

Ambitne zadania dla spółki Park Technologii Kosmicznych

Dr Jerzy Tutaj z Katedry Zarządzania Politechniki Wrocławskiej nawiązał do wskaźników innowacyjności, o których mówił poseł W. Sługocki. – Pani marszałek w 2020 r. prowadziła dyskusję z pewnymi indeksami, które były w Polsce propagowane. Rzeczywiście, dziś w tych indeksach Lubuskie jest już na 11. miejscu. Chcę wyraźnie podkreślić, że w ostatnich dwóch latach **Lubuskie jest na 2.**

miejscu jeśli chodzi o trend dynamiki zmian. To o czymś świadczy. W moim przekonaniu środki, świadomość, systematyczne działania w innowacje to najlepsza inwestycja. Słowa wypowiedziane wcześniej są tego dowodem – mówił dr Tutaj.

– Przygotowywane jest uruchomienie spółki Park Technologii Kosmicznych. Powiem o dodatkowych obszarach, które w ramach tej spółki mają się pojawić: z jednej strony – Centrum Własności Intelektualnej, centrum start-upów czy obsługa inwestora biznesowego, samorządowego i również organizacji pozarządowych. To również bardzo istotna sekcja do przygotowywania projektów: sekcja, która ma stać się instytucją pośredniczącą. Polska jest w ostatnim okresie finansowania w Polityce Spójności. Naszym zadaniem jest przygotować „od kuchni” merytoryczne zaplecze do korzystania z programów Horyzont Europa, LIFE czy COSME – jest ich bardzo dużo. To jest kilkaset konkursów tylko w jednym miesiącu, w roku – kilka tysięcy – wyjaśnił dr J. Tutaj.

Jak dodał ekspert z Politechniki Wrocławskiej, ważne jest, by spółka Park Technologii Kosmicznych koordynowała politykę innowacji zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Lubuskiego i Programem Rozwoju Innowacji, a także korzystała ze wspomnianych dofinansowań, zwalniając środki budżetowe.

Wyprzedzamy polski rząd w zobowiązaniach wobec Unii

Marszałek Elżbieta Anna Polak wspomniała, że kwestia Parku Technologii Kosmicznych wpisuje się w starania o środki z Krajowego Planu Odbudowy. – W ramach kamieni milowych rząd polski zobowiązał się nie tylko do praworządności, ale w ramach finansowania technologii kosmicznych zobowiązał się również do tego, że w bardzo krótkim czasie, bo **w 2025 r. będziemy mieli polskiego satelitę**, zbudowanego w Polsce i wyniesionego na orbitę. Zobowiązał się również do sfinansowania w samorządach infrastruktury, która umożliwi funkcjonowanie bezzałogowych pojazdów. **Tym, co my robimy, wyprzedzamy rząd.** To, w jaki sposób rząd zrealizuje swoje zobowiązania, może mieć dla regionu lubuskiego niesłychanie duże znaczenie. My już tę infrastrukturę do zbudowania satelity będziemy posiadali – mówiła marszałek.